
PRIKAZ

DRUGI HRVATSKI KONGRES NEUROZNAOSTI
Zagreb, od 18. do 19. svibnja 2007.

Maja Cepanec
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb
Hrvatska

U organizaciji Hrvatskog društva za neuroznanost 18. i 19. svibnja 2007. godine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu i Hrvatskom institutu za istraživanje mozga održan je Drugi hrvatski kongres neuroznanosti.

Kongres su, između ostalih, pozdravili prof. dr. sc. Marina Bentivoglio, glavna tajnica IBRO-a (*International Brain Research Organization* – krovna svjetska organizacija koja promovira izvrsnost u istraživanju mozga i podučavanju neuroznanosti diljem svijeta), kao i akademik Ivica Kostović, predsjednik Hrvatskog društva za neuroznanost.

Okosnicu kongresa činio je predsjednički simpozij pod nazivom "Neuroznanost razvojnih, neuroloških i mentalnih poremećaja", koji je posebno bio usmjeren na neurooslikavanje (engl. *neuroimaging*) i neurobiologiju neuroloških i mentalnih poremećaja. Tako su ugledni neuroznanstvenici iz Hrvatske i inozemstva prikazali važnost i ulogu modernih tehnika neurooslikavanja u istraživanjima psihijatrijskih bolesti, patofiziologije cerebroskinalne tekućine, neurokognitivnog razvoja i poremećaja te epilepsije. U drugom dijelu simpozija bilo je riječi i o novim otkrićima u neonatalnoj neurofiziologiji, istraživanju neuralne kontrole disanja, Alzheimerove bolesti te neurobiologiji autizma.

Cijeli drugi dan kongresa bio je posvećen predstavljanju čak 114 postera s raznih područja neuroznanosti. Bilo je organizirano sedam poster sekcija podijeljenih prema glavnim tematskim skupinama: (1) cerebroskinalna patofiziologija i primjena ultrazvuka; (2) kognitivna neuroznanost; (3) temeljna neuroznanost; (4) klinička neuroznanost; (5) neurorazvojne osnove kognitivnih, mentalnih i neuroloških poremećaja.

Važno je istaknuti da su fonetičari, logopedi, psiholozi i ostali predstavnici društvenih i humanističkih znanosti prepoznali interdisciplinarnu prirodu neuroznanosti i svoju ulogu u njoj, te tako predstavili dvadesetak postera s područja kognitivne neuroznanosti.

Uz razne teme kao što su učenje, pamćenje, procesi kognitivne obrade i sl., veliki je broj radova bio posvećen raznim oblicima istraživanja jezika i govora. Autori tih radova bili su uglavnom djelatnici Poliklinike SUVAG, Odsjeka za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Odsjeka za logopediju

Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu, često kao suautori, što potvrđuje razvoj interdisciplinarnih istraživanja na području kognitivne neuroznanosti u Hrvatskoj.

Tako su predstavljeni radovi s područja afaziologije o međuodnosu glasa, artikulacije i jezika u osoba s afazijom, kao i o teškoćama govora i jezika u odraslih s desnostranim oštećenjem mozga.

Ipak, veći se broj radova odnosio na rani jezično-govorni razvoj, te na njegova obilježja u djece s različitim razvojnim poremećajima i teškoćama koja su bila ispitivana raznim bihevioralnim testovima, ali i metodama evociranih potencijala.

Više je autora prepoznalo važnost radnog pamćenja u ranom jezično-govornom razvoju, posebice u nekih kliničkih skupina – predstavljeni su radovi o radnom pamćenju u djece s oštećenjem sluha, djece s nedovoljno razvijenim govorom te u djece s posebnim jezičnim teškoćama. Istraživanja temeljena na metodama evociranih potencijala bavila su se vidnim evociranim potencijalima (VEP) u djece s pužničkim usadcima (kohlearnim implantatima), učinkom verbotalne rehabilitacije na VEP u djece s disleksijom te elektrofiziološkim korelatima organizacije mentalnog leksikona.

Nadalje, nekoliko je istraživanja pokazalo obilježja jezičnog statusa i jezične obrade djece s oštećenjem mozga, djece s posebnim jezičnim teškoćama i prerano rođene djece.

Važno je istaknuti da su se i neki radovi s područja temeljne i kliničke neuroznanosti odnosili na neurološku osnovu jezika i govora (npr. citoarhitektonski razvoj moždane kore Brokinog područja), patologiju jezika i govora kao ranog znaka neuroloških bolesti (npr. juvenilne Huntingtonove bolesti) ili kao posljedicu prenatalnih i perinatalnih zbivanja (npr. ishodi djece s intrauterinim zastojem rasta ili djece s periventrikularnom leukomalacijom).

Tako je Drugi hrvatski kongres neuroznanosti bio mjesto susreta znanstvenika i kliničara različitih profila (medicinskih i nemedicinskih struka), koji su podijelili i razmijenili znanja o različitim temama s područja neuroznanosti. Potreba za ovakvim susretima istaknuta je i u statutu Hrvatskog društva za neuroznanost (IIDN), organizatora kongresa, gdje stoji da je jedan od temeljnih ciljeva Društva "pospješiti napredak u razumijevanju građe i funkcije živčanog sustava kroz povezivanje zainteresiranih znanstvenika iz različitih disciplina, te poticanje istraživanja u svim područjima neuroznanosti". Naime, premda se tradicionalno neuroznanost smatrala dijelom bioloških/biomedicinskih znanosti, ona je danas u svijetu priznata kao interdisciplinarno znanstveno područje kojim se bave znanstvenici različitih znanstvenih polja i grana. U sklopu kongresa održana je i godišnja skupština Hrvatskog društva za neuroznanost, koje ima gotovo 300 članova, a značajan broj članova predstavljaju i znanstvenici nemedicinskih struka – psiholozi, logopedi, fonetičari i dr., tj. svi koji istražuju i bave se biološkom osnovom ljudskog identiteta, jezika i govora, ponašanja i cjelokupne kreativnosti ljudskih bića.